

Republika Mehiko v politični in gospodarski krizi

GEN. CAMACHO PROGLAŠEN ZA NOVEGA
PREDSEDNIKA.—ALMAZANOVE INTRIGE V
ZED. DRŽAVAH.—BODOČNOST MEHIKE
ODVISNA OD POLITIKE AMERIŠKE VLADE

Letos praznuje republika Mehiko 130-letnico svoje neodvisnosti. A ob enem gre skozi nevarnost, da jo izgubi.

Ni je dežele, ki bi skušala toliko eksperimentirati za izboljšanje življenskih razmer delavcev in kmetov, kakor se trudi na tem polju mehiška republika že dokaj let. Pri tem pa je iz enih težav zagazila v druge. Ob enem so ji neprestano nevarni zunanjti pritiski.

Demokratične volitve

Vzlic najtežji napetosti, ki preveva sedaj med mehiškim ljudstvom, pa so se letosno volitve za predsednika republike dne 7. julija vršile po zagotovljenih poročevalcih bolj svobodno kot kdaj prej. Na mnogih volilnih so se dogodili nemiri in poboji, v katerih so bile žrtve tudi otroci, ki so opazovali spopade.

Mehiška ustava določa, da sme biti predsednik v uradu samo en termin, ki traja šest let. Na krmilu Mehike je revolucionarna ljudska stranka, katera program je socialističen in ga izvaja kolikor pač dopuščajo razmere. Dosedanji predsednik republike je bil Lazaro Cardenas, ki se je iskreno trudil dogniti mehiško ljudstvo iz primativnosti v izobrazbo in blagostanje.

Novi predsednik

Kot že omenjeno, je sklenil predsednik Cardenas letos preiskusiti svoje ljudstvo v demokraciji. Dasi zvest prisata svoje stranke, se je odločil, dati tudi opoziciji vso priložnost poseči v borbo. Bila je ostra. Kandidat ljudske ali vladne stranke je bil general Avila Camacho. V primeri z doseganjem predsednikom Cardenasom je smatrana za konservativca, vendar pa je pristaš sedanje mehiške ekonomske politike.

tike in v volilni kampanji je ljudstvu zagotovil, da će bo izvoljen, bō republika svoje delo nadaljevala po začrtanih potih stranke, ki ga je nominirala v ta najvažnejši urad. Med kandidati opozicije je bil glavni faktor general Juan Andreu Almazan. Z njim so bili vsi nezadovoljni, oziroma vsi, ki si zelo v Mehiku povratka nekdajnih fevdalnih razmer.

Konfuzne volitve

Almazan je imel v kampanji podporo tudi ameriških in drugih kapitalistov, ki jih je socialistični program sedanje vlade izrinil, jim vzel oljna polja in oznanil, da je njihovega vpliva v Mehiki konec. Kapitalizem je močan, ljudstvo je nevedno in spretnih zavajalcev je v izobilju. Almazan je posegel v volilni boj svobodno, brez ovir in volitve so se skončale drugače kot je pričakoval in želet Cardenas. Almazanova struja je marsikje imela svoja volišča, izvolila svoj kongres in izjavila, da je zmagovalka na celi črtni. Ako sedanja vlada tega dejstva ne prizna, je civilna vojna neizogibna, so pretilli Almazanovi ljudje in s tem res povzročili politično napetost.

V Mehiki ne naznani rezultata štetja glasov takoj po volitvah nego kar se volitev za predsednika tiče mnogo tednov pozneje. Izid glasovanja in zmagovalnega kandidata mora potrditi kongres.

Almazanov kongres je njega proglašil za zmagovalca. Zboroval je tajno. Vladni kongres, ki zboruje javno in ima za sabo večino ljudstva, pa je na svoji seji dne 12. septembra sporocil, da je novi predsednik Mehike Avila Camacho. Bil je glasom kongresne izjave pravilno izvoljen z veliko večino popolnoma v duhu demokratičnih volitev. (Nadaljevanje na 3. strani).

"MEHANIZIRANA ARMADA"

PRESOJANJA DOGODKOV DOMA IN PO SVETU

Iz Francije so prošlo nedeljo poročali, da je bil socialistični voditelj Leon Blum interniran. Zločinov ga ne morejo dolžiti ker je vse svoje življenje služil ljudstvu. Bil je pacifist, kar francoski obrambi ni bilo v korist. Toda ker je bil Blum pričakoval v katerem se je iste noči dogodil požar. Vseh 75 gostov se je rešilo. Sreča v nesreči je bila za Thomasa v tem, da so časopisi v Montani o njemu nato veliko pisali, dočim so prej njegovo turo le površno omeñili.

Svedska in Rusija sta sklenili novo trgovsko pogodbo, ki določa Rusiji na Svedskem za nakup potrebskih 24 milijonov doljarjev kredita po 4% odstotku obresti, za okrog 12 milijonov doljarjev blaga pa bo Rusija že v prvem letu kupila z gotovino, ali pa poslala v zameno drugo blago.

Rumunski diktator Ion Antonescu je pričel čistiti z dvora Karlove dinastije "zloglasne" dvorne dame. To je storil, da varuje moralnost novega kralja, ki je baje vzliči svoji mladoletnosti imel z "dvornimi damami" intimna razmerja. V boode bo imenoval dvorne dame Antonescu. Vsakih 6 mesecov se mu bodo morale javiti in mu sporočiti izpricavo o svojem vedenju. Čemu ne gre diktator korak daj, vrže nič prida dinastijo s plačilne liste in njene člane pa poslije delati za vsakdanji kruh?

Mehiška republika hoče dati svetu vzgled vzorne demokracije. Ampak tisti, ki verujejo v demokracijo samo dokler jo zlorabljajo, delajo republiku in njeni vladni velike težkoce. Mehika kot marsikatera druga država je narodom nauk, da so največji škodljivi demokraciji oni, ki jo zlorabljajo.

Komunisti v Zagrebu demonstrirajo za zvezo s Sovjetsko Unijo. Nekateri novinarji sumijo, da take izgredje po Hrvatskem neti Nemčija, ker iše pretezo za "posredovanje". Cisto lahko je, da ima pri tem porazumno z Nemčijo prstevmes tudi Italija. Kajti če se jima res posreči paraziti Anglijo, bosta "reorganizirali" tudi Jugoslavijo po svoji volji in jizarisali nove meje, kakor sta jih Rumuniji.

Norman Thomas je v Billingu v Montani prenočeval v hotelu.

NAJVĒČJI AZIL POLITIČNIH BEGUNCEV OBSOJEN UNIČENJU

Francija je bila zatočišče političnih beguncov bolj kot katerakoli druga država na svetu. To je sedaj na "željo" njenega vrhovnega fırerja Hitlerja minuto.

V Parizu in v drugih mestih Francije se je naselilo po staniku fašizma v Italiji in Nemčiji in po porazu španske republike okrog pol milijona takih beguncov, ki se s svoje dežele, ako jim je za osebno varnost, ne morejo več vrneti.

Cenijo, da je v Franciji okrog 100,000 takih nemških in italijanskih beguncov, ki jih bi rada Mussolini in Hitler pred pusti, ali vsaj v koncentracijskih taborih. Dalje jih je mnogo tudi iz Rusije in Španije, Čehoslovaške, Portugalske, nekaj tudi iz Jugoslavije itd.

Za vzhodni Ohio in W. Va.

Konferanca JSZ in društvene matici bo v nedeljo 22. septembra na Škofovi farmi

Barton, Ohio

Istega dne takoj po konferenci bo piknik. Pridite v obilnem številu.

SPOR MED ZED. DRŽAVAMI IN JAPONSKO

Spor, ki traja med vlado Zed. držav in Japonsko ves čas japonsko-kitajske vojne, je cestriji in nevarnejši, kot pa je ameriškemu ljudstvu znano. In če Nemčija in Italija premaga Anglijo, se bo Japonska potuila v Aziji toliko močna, da bo Zed. državam odkrito izjavila, da je ameriškega vpliva tam konec zaeno z angleškim in francoskim.

Japonska je od ameriškega uvoza odvisna bolj kot od katerikoli druge dežele na svetu. Pa tudi japonski uvoz v Zed. države je večji kot kam drugam. A to japonskih militari-

stov prav nič ne moti v njihovem programu, katerega cilj je absolutna japonska oblast nad Azijom.

Za Zed. države ni enostavno pozabitni na privilegije v trgovini s Kitajsko, na politične in ekonomske koncesije v azijskih deželah in na investicije ameriških kapitalistov in korporacij ter se umakniti kot politični žek. Predsednik Roosevelt in njegov državni tajnik Hull zastopata napram Japonski stališče, da se morajo interes Zed. držav na Kitajskem in drugod v Aziji upoštevati kakor doslej. Japonski militaristi odgovarja-

jo, da je ameriške-ngleške hegemonije konec. In ako vlada Zed. držav tega ne verjame, se izpostavlja nevarnosti vojne z Japonijo.

Dne 13. septembra je japonski časopis Kokumin, ki je neuradno glasilo japonske armade, pisal, da so odnosaji med Zed. državami in Japonsko "nabit v vojno nevarnostjo". Dalje, da se japonska vlada tege v polni meri zaveda in se trudi doseči sporazum z Rusijo, da bo varna v slučaju konflikta z Ameriko od sovjetske strani. Isti list trdi, da je vzrok tej temni situaciji edino ameriška

vlada, ki noče izprevideti, da je doba tuje dominacije nad Azijo minula in se več ne povrne. Kajti so laste Zed. države odločevalni vpliv nad ameriškim kontinentom, tako ga zahteva zase Japonska nad Azijo. In če hčete Zed. države s svojim provokiranjem vojno z Japonijo, si jo bodo nakopale sebi v škodo, pravi omenjeno glasilo makedovih militaristov.

Ako je vnapnja politika Zed. držav v odnosih z Japonsko res že tako daleč, da skoro ni več mirnega izhoda, tedaj je nevarnost vojne z njo večja kot pa si predstavljamo.

KAMPANJA PROTI BUNDU IN KOMUNISTOM NARAŠČA

V ILLINOISU, OHIU NABRANIH ZA S. P. DOVOLJ PODPISOV

Iz glavnega urada socialistične stranke poročajo, da se je nabralo za nominiranje kandidatov S. P. dovolj podpisov v Ohiu in Illinoisu. V slednjem državi je nabranih nad 28,000 v okrog 50 državah. Tudi v Ohiu se šli "over te top". Ako ne bo ugovorov od demokratov in republikance proti morebitnim nepravilnostim, bo socialistična rubrika na glasovnici v obema tem državama.

Koliko bo vseh držav, v katerih bosta Thomas in Krueger na glasovnici, sedaj ni še znano.

Norman Thomas v radiu

Tednik Call poroča, da bo govoril Norman Thomas v radiu od 10:15 do 10:30 zvečer vzhodni čas "v nedeljo 21. septembra". V datumu ima Call pomoto, kajti nedelja pada na 22. sept. Telefonirali smo v glavnem urad S. P., kjer pa ne vedo, kateri datum je pravilen, kajti Call je urejevan v New Yorku. Najboljše je pogledati prihodnjo soboto v radio sprede in potem v nedeljske, če ne bo v sobotnem naznjan.

Krueger na govorniški tur

Socialistični kandidat za podpredsednika Maynard C. Krueger je na govorniški tur v vzhodnih državah. Dne 22. sept. bo govoril v New Yorku.

Peticije S. P. v Wisconsinu vložene

V Wisconsinu je treba za nomeniranje kandidatov "nove" stranke v primeri z Illinoisom le malo podpisov. Nabranih je bilo 1,300, večinoma v Milwaukeeju in Racinu. Slo se je za nomeniranje Thomasa in Kruegerja na socialistični rubriki, dočim v kampanji za kandidata v državne in okrajne urade socialisti v Wisconsinu delujejo v Progressive Party federaciji.

Dovolj podpisov na socialističnih peticijah

Tednik Call piše, da je socialistična stranka dobila za nominiranje svojih kandidatov v New Yorku, Indiani in Ohiu dovolj podpisov, v slednjem državi na primer 30,000. Druga naloga je, da dobimo novembra več glasov, kajti pa je sedaj podpisov.

Zivila se draže

Zivila so se prošle tedne znatno podražila, dasi ni za višanje cen nobenega vzroka.

ŠPIJONI MED DELAVCI V MUNICIJSKI
INDUSTRIJI. — LOV NA HITLERJEV
AGENTE. — ZLORABLJANJE PATRIOTIZMA.
— NOVI VIRI ZA RAKETIRJE

za unije agitira stotisoče delavcev, ki nimajo s komunisti ničesar opraviti.

Posledica "pakta"

Od kar so komunisti po paktu med Berlinom in Moskvo spremenili svojo takto v prid nacistične Nemčije, so postal zelo obsovraženi. Njihova borba za preprečenje vsake pomoči Angliji, njihova kampanja proti oboroževanju Zed. držav, njihovo geslo, "niti dollarja za orodje" in njihove "mirovne manifestacije" jih kažejo v luci neiskrenosti. Kajti dočim se oboroževanje Sovjetske Unije radoste, vodijo proti ameriški obrambi močno propagando in naravno, da gleda sedaj zvezna oblast nanje kot na nevaren element, ki lahko v slučaju da se odloči za sabotažo napravi veliko škodo.

Vseeno, nesreča se je dogodila, ubitih je bilo okrog 50 delavcev, sum pa je bil vržen na bundovce in Browderjeve prisostve. Uvedena je preiskava. Dan po eksploziji je serif dočim nekogar okraja s svojimi depurti udrl v kemp nemškega bunda v Andoverju, ki je deset milij od Kenvila. Zasegli so "prevratniško literaturo" in minkastili ljudi, ki so jih zajeli, z ostrom izpraševanjem. Diesovi agenti pa preiskajo, kateri izmed delavcev omenjene kompanije so bili obiskovalci kompe načijskega bunda, ali čitali prevratniške organizacije.

Slabo za unije

V strahu pred sabotažniki so začeli v obratih, ki so dobili vladna vojna naročila, nameščati detektive, kakor so jih imeli v času prejšnje svetovne vojne. Unijski krogri se boje, da bodo pod pretezo pažnje proti sabotažnikom tudi kompanije, ki uvede špione, katerih načina bo dognati, kateri delavci agitirajo za unijo in vabijo druge v organizacije. Te vrste špionажe je staro, zelo uspešno sredstvo kompanij v boju proti unijam. Njegove umazane metode je razkrila LaFollettova kongresna komisija za varovanje civilnih svobodičin.

Prav je, da so države na straži pred sabotažniki, ne bo pa pošteno, če bodo pod to pretezo tajno nadzirali unijske aktivnosti svojih delavcev in jih provocirali, češ, da so "komunisti", kar se že dogaja. Kajti

Strah pred odslovitvami Zaradi sovrašča proti njim so v mnogih državah komunistični stranki odklonili prostor (Nadaljevanje na 4. strani)

NAŠ BAROMETR

V prejšnji številki Proletarca sta bila dva izkaz, od kakršnih je ta list odvilen za svoje izhajanje. V seznamu naročnin je bilo 15 agitatorjev, med njimi štiri ženske. Poslali so skupno 105 naročnin.

Prispevki listu v podporo, objavljeni v prejšnji številki, znašajo poleg vstopne, ki jo je prispeval prešli zbor iz blagajne slovenske sekcijske, \$44.25. Iz tega seznama je razvidno, da se je nekaj naših sodelgov potrudilo storiti kolikor so v tem oziru mogli za Proletarca na slavju SNPJ v Strabani in drugi kjer so pač imeli priložnost.

Ako je 15 agitatorjev lahko dobilo nad sto naročnin, koliko več bi jih dobili

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, III.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICNE ZVEZE.

NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četr leta \$1.00.
Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Jugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor..... Frank Zaitz
Business Manager..... Charles Pogorelec
Asst. Editor and Asst. Business Manager..... Joseph Drasler

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2864.

PETAIN IŠČE KRVICE

Francoski premier Henri Philippe Petain še zmerom razlag — oziroma drugi ministri v njegovem imenu, vzrok padca velesile, ki je bila po končani prejšnji svetovni vojni najmogočnejša na svetu.

"Preveč strank je bilo. Preveč natezanja. Preveč koncesij delavcem za lenarenje v industriji. Nič navdušenja za obrambo, samo želje po uživanju. Premalo rojstev."

Resnica je, da je bilo v Franciji preveč takih strank, ki so bile patriotske pod pretvezo, da je treba delavstvo na vso moč aprečiti in ga držati na uzdi. Dalje, da so se isti francoski interesibali bolj svojega delavstva kakor pa Hitlerja in Mussolinija. Ampak premier Petain in Laval tega ne priznata.

Izgovor, da navdušenja za vojno v Franciji ni bilo, drži. Francozi so se le avtomatsko bojevali, četudi so v navdušenju hrabri bojevniki. V tem slučaju niso bili. "Čemu bi umirali zaradi Poljske, ali vsled Češke in Anglije?" so rekli vojaki drug drugemu in si želeli čimprejšnjega konca. Bil je tragičen in njege posledice Francija vedno bolj čuti.

Treba se je torej nad kom maščevati. In ker se Petainova-Lavalova vlada ne more znesti nad Hitlerjem, si je poiskala za tarče tri bivše premiere, nekaj drugih bivših ministrov in enega povelnika, da jih tira pred posebni sodni tribunal kot krivce, ki so Francijo pahnili v vojno.

Tega "zločina" je obtožen tudi bivši premier socialist Leon Blum. Vlada v Vichiju ga je tala dne 15. septembra aretirati in zapreti na gradu Chazeron.

Blum je bil načelnik vlade leta 1936. Njegov glavni "zločin" po mnenju francoske reakcije so socialni zakoni, ki so bili sprejeti v času njegovega vladanja, med njimi na primer skrajšanje delavnika na 40 ur v tednu. Bil je tudi za sporazum in sodelovanje z Rusijo. "To je bila največja napaka francoske vnanje politike onih dni, ki se je nad republiko silovito maščevala", pravijo člani sedanega režima.

V notranji politiki je Blumov "zločin" "potuha", ki jo je dajal francoskim delavcem. Producija je pešala in meza je rasla, očitajo industriaci in vlada v Vichiju. Torej je treba Bluma kaznovati.

Francosko delavstvo pa je že kaznovano. Izgubilo je vse socialne pridobitve iz minulih let in svojo svobodo. pride čas, ko bo spet močno in tedaj bo ono obračunalo s krive, ki pa ne bo Leon Blum, pač pa bogataški reakcionari v Franciji. Dajali so koncesije Hitlerju in mu popuščali, docim so nemško republiko držali za vrat in jo davili. To ni edin njihov greh. Tragedija Francije je posledica politike visoke francoske družbe, ki je pomagala utrjevati fašistično Nemčijo in Italijo.

Ali bo kdaj boljše ...

Milijone ljudi obupava. Celi narodi se udajajo malo dušnosti. "Nikdar več ne bo boljše za nas."

Tako je bilo od davna. Eni so se borili, omagali in ko so videli, da so zajeti, jih je popadel obup in končno udanost.

A vendar, spet je posijalo solnce, zopet so se prebudili ljudje, kar iznenada je šinil vanje nov uporniški duh. Tirani, ki so bili navidezno nepremagljivi, so moralni bežati.

Spet je šlo človeštvo nov korak naprej, nato še enega, dva, tri. In se je znova primerilo, da je spodrušnilo korak ali dva nazaj. In kakor nekoč, se ob takih momentnih pogreznih znova v resnicijo.

Ne vam ljudje. Mnogo jih je, ki ne klojejo.

To so predstrelje. Prodriajo proti navidezno neprodirnemu in zmagujujo proti nepremagljivemu.

Taka je moč človeka, ki veruje v svojo prihodnost. Tak je zamah tistih, ki so zidarji socializma v vsakem vremenu.

Kaj je socializem že dosegel?

Nekaj že? Kajti če ne bi bil, bi tisti, ki to vprašujejo, rajše molčali. Tako pa veda, da smo dobili marsikaj, kar so mnogi delaveci pred desetletji smatrali še za sanjašvo in da morajo tudi pasprotni stranke posegati po konstruktivne točke v socialistične programe. Ker pa naši kritiki niso zadovoljni, zahtevajo še več, ne da bi kaj pripomogli k delu. Zele le primakniti stot k mizi čim bo pogrnjena in obložena dobrin.

Dobra in slaba stran

Moči ljudje ne vedo, da se Zed. države lahko v narsicem upravljeno ponašajo. Na primer, z največjo masno produkcijo v industriji, z agrikulturo, ki je v stanju spraviti na trg veliko več živil kakor pa je v sedanjih razmerah kupcev zanje, zlasti, ki so si ga nagromadile več kot ga imajo vse ostale države po svetu, in z ljudstvom, ki je sposobno še veliko več ustvariti, četudi sestaja iz vseh narodov sveta in plemen.

Imamo vsega več kakor potrebujemo, a vendar je nad 30.000.000 ljudi te dežele, ki nimajo ničesar v izobilju, razen bede.

TUDI BERLIN PRIZADET

(sporazumno z A. Zbasnikom). In naj se zdi komu značilno ali ne, so bili v razne odbore no minirani menda prav vsi tisti delegati, ki so člani JSZ in soniščeniki.

Poročila glavnih odbornikov so bila vzeta na znanje brez razprave. Nekaj vetrja je dvignil v pričetku konvencije le glavni predsednik Paul Bartel (waukeganški Vrhničan), ki je potožil, da je zapostavljan, da mu mečeje polena pod noge in iz tega se je izčimila afera zaradi Prosvetne matice.

Društvo št. 108 JSKJ v Girardu, O., je namreč izvolilo delegata na konferenco Prosvetne matice, ker je včlanjeno v njej. Pa se je pričela slična afera, kakor pred nekaj leti zaradi drugega društva JSKJ v državi Washington. Takrat je glavni odbor in glavni porotni odbor odločil, da ker je JSKJ versko in politično nepristranska, njeni društvi nikakor ne smejo biti v Prosvetni matici. Nekatera so tudi potem vseeno ostala, med njimi tudi girardsko društvo. Temu je bilo ukazano, da zaradi pravil in miru ne sme poslati delegata na konferenco, ali pa na zbor Prosvetne matice in končno mu je bilo še naročeno, da naj odstopi od P. matice.

Na konvenciji je nastal "šperir" radi tega zato, ker je bil predsednik Bartel obdolžen "zanemarjanju dolžnosti". Moral bi namreč društvu, ki je kráilo pravila, pisati. Bartel je storil. A očitano mu je bilo, da sele ko je bil opozorjen, kaj je njegova dolžnost. Nu, ko je bilo pričkanja konec, so si segli v roke v znamenju bratske sprave.

Chas. Pogorelec, tajnik Prosvetne matice, je poslal konvenciji pozdrav in apel, da naj spremeni stališče glede te ustanove.

(Konec prihodnjic.)

Avtna nesreča

Strabane, Pa. — Dne 1. sept. sta se med drugimi namentili na slavje SNJP hčeri Jacoba Ambrozicha iz McKees Rocka. V avtu, s katerim sta se peljali, sta bili ob enem hčeri in sinova rojaka Petkovška iz Kokoma, Indiana, ki so prišli sem na obisk. Petkovšk pa se je peljal na slavje v Ambrožičevem avtu.

Priredb je bilo precej. Delegati in drugi udeleženci so bili zadovoljni z njimi. Sprejemno slavlje se je vršilo v nedeljo 8. septembra. Naslednji dan so imeli delegati priložnost bodisi udeležiti se balincanja, ali pa porabititi večer za počitek, ali pa plesati na zabavi društva št. 94 JSKJ.

Predsednik konvencije je bil Frank E. Vranichar, član glavnega nadzornega odboka, podpredsednika pa Mihael Rovanček iz Johnstowna, Pa., in Clementič iz Cheshire, Pa. Konvenčni tajnik je bil Frank Tomšič ml. Zapisnikarja sta bila urednik Nove Dobe Anton J. Terbovec in Anton Krapen iz Chicaga. Reditelj ali vratar pa Anton Turpin iz Waukegana.

Slepke delegacije je bil, da člane v vse druge konvenčne odbore imenuje predsednik. To analogo je seveda storil predsednik Vranichar, toda v popularem sporazumu z glavnim tajnikom Antonom Zbašnikom, ki je bil voditelj vsega zborovanja, bodisi z odr, ali pa "from behind the scenes".

V imenu združevalnega odbora JSKJ je poročal o pogajanjih za združenje z SSPZ Janošem Rogelj iz Cleveland. Dejali je, da je bil sentiment večine na prošli konvenciji SSPZ Jugoslovanski katoliški jednoti nepričazen, pa tudi v glavnem odboru SSPZ ni bila deležna bratskega nagnjenja.

Istega dne, ko je Peter praznoval v dvornem sijaju prehod iz 17. v 18. leto, je postal v Rumuniji že v drugič kralj Petrov bratranec Mihael iz dinastije Hohenzollern. Njegov oče je moral 5. septembra odstopiti in spet prepustiti kraljevsko službo sinu, kateremu je pred desetimi leti siloma vzel in odstavil regente.

Kakor 17-letni kralj Peter,

PISMO IZ CLEVELANDA

Piše IVAN JONTEZ

Zupnik Trunk in "Naprej" se zaradi njegovega prizadevanja, pomagati klerikalizmu do oblasti.

Boji za uveljavljanje različnih, nasprotujočih se nazorov pa so često ostri in brezobzirni in nasproti si ne pošiljajo bonbončkov, temveč se često prizadevajo uničiti drug drugega z osebnimi očitki, ki se našajo na privatno življenje. Tak način boja so vodili tudi nekdanji slovenski liberalci, ki so mislili, da bodo uničili klerikalizem, če bodo pribili na farovška vrata plenice in dokazali, da je tudi duhovnik le človek iz mesa in krvi. Obnesel se način boja ni, ker je bil bistveno zgrenjen. Vse, kar je vodil, je bil dobrega, je bilo to, da je uničil pravljico, da duhovnika halja lahko izpremeni človeka v nekakšno nadnaravno bitje, ki ni podvrženo človeškim slabostim.

G. Trunk je v pravem, ko trdi, da se je nekoč tudi pri nas v Ameriki vodil tak način boja proti klerikalizmu. To je bilo v tistih časih, ko je vodil ta boj "Glas Svobode". Vse, kar je treba pristaviti k njegovemu ugotovitvi, je to, da tudi naša duhovščina tistih dñi nič priznašla svobodomislicem, temveč jih slikala kot izvrške človeštva in storila vse, kar je mogla, da jih moralno diskreditira. Pri tem je šla včasih celo tako daleč, da je hujšala svoje pristaše k direktnemu nasilju zoper svobodomislice. Ivan Molek se najbrž še dobro spominja, kako je malo manjkalo, da ni bil linčan v calumetski slovenski cerkvi, kamor je prisel na poziv tedanjega calumetskega župnika, da utemelji in dokaze svoje očitke proti njemu. Svobodomislici se niso nikdar tako daleč spozabili.

Preden nadaljujem, je potreben, da odgovorim na dvoje vprašanj: Kaj je klerikalizem? In kaj pomeni boj proti klerikalizmu?

Klerikalizem je politično gibanje, katerega cilj je, priboriti cerkvi popolno kontrolo nad ljudstvom in državo: kontrolo nad dejanji in nehanji slehernega posameznika od zibelke do groba. Klerikalizem pozna samo eno interes in samo eno voljo: interes in voljo cerkve, ki ga je spočela. Bistvena zahteva klerikalizma je, da se mora svoboda duha zatrepi: človek sme verjeti samo to, kar mu narekuje cerkev in delati le to, kar je v skladu z interesu te cerkve. Kdor se temu diktatu upre, mora poginiti. Jan Hus, ki je moral umreti na grmadu, ker se je uprl temu diktatu, je samo eden izmed neštih zgodovinskih primerov, ki neizpodbitno potrjujejo to tendenco klerikalizma. Klasični primer modernega klerikalizma je bil Dollfussov klero-fašistični režim v bivši Avstriji, ki je s topovi uničil mlađo republiko in pripravil tla za Hitlerjevo aneksijo.

Boj proti klerikalizmu pa je borba za vse to, kar klerikalizem človeku odreka: za svobo duha, za svobo prepiranja, za svobo znanosti in umetnosti, ki naj služita le interesu človeštva. Ta boj vodijo svobodomisline, liberalne, socialistične in druge demokratične skupine, katerih končni cilj je, popolna osvoboditev človeškega duha vseh spon, ki ovira njegov polet. Sile klerikalizma — ki se bistveno nič ne razlikuje od fašističnega totalitarstva, kajti oba postavljata svoje interese in svojo voljo nad vse druge in brezobzirno zatrata vsake opozicijo — seveda vodi cerkev s pomočjo tistega dela svoje duhovščine, ki se udejstvuje v politiki in kateri pomagajo pri njenem delu katoliški lajki, ki ali verjamemo v poslanstvo klerikalizma, ali pa od tega pričakujejo osebnih koristih.

Ker vodi klerikalne sile duhovščina, je seveda povsem naravno, da so protiklerikalne sile v njo v konfliktu. Duhovnik, ki se poda v politično arenu, ne more pričakovati, da bodo nasproti umolkni pred njim samo zato, ker nosi duhovniški ovratnik. Kaj takega bi lahko pričakoval pod klerikalno diktaturo. Pod demokracijo mora biti pripravljen, braniti svoje nazore pred nasproti, ki ga ne bodo pobijali zaradi njegove duhovniške suknje, temveč

Tole mi ne gre v glavo?

Ako so unije res tako zelo proti obvezni vojaški službi, kako jim je ob enem mogoče agitirati za politike, ki so jo v kongresu sprejeli?

KAREL SIROK:

Pavliha in buče

(Dalmatinski motiv)

Pavliha je stanoval z materjo visoko v hribih in je prišel le rekdokdaj v dolino med ljudi.

Nekoč ga je mati pošla z oslonom v mesto po opravkih. Pavliha pride srečno v mesto in vse, kar vidi, ga zelo zanima.

Nazadnje pride tudi na zelenjadin trg. Tam zagleda velikanske buče. Ogleduje jih in se cudi: kaj takega še nikoli ni videl. Pa stopi k branjevcu in ga pobara:

"Povejte, boter, kaj je neki tole?" In pokaže z roko na buče.

"Hm," pravi branjevec, ki koj pozna, da Pavliha ni posebno bister, "to so pa velejaca!"

"In kaj se izleže iz teh jajec?" vprašuje dalje Pavliha. "Mladi oslički", de branjevec.

"To pa je zelo zanimivo!" si misli Pavliha.

Pa ga zamika, da bi si kupil cudna jajca in takoj začne barranti. Pogaja se in pogaja in končno kupi tri jajca, odstje kупнино, oprozno potisne buče drugo za drugo v vrečo, vrečo pa naloži na oslo.

"Zdaj mi pa se povejte," pravi Pavliha, "kako se neki ta jajca podložijo!"

"Doma jih odnesi v hlev in jih zakopli v steljo, da se ugrejejo..." mu razlagata branjevec.

"Aha!" vzkljukne Pavliha. "Že razumem, vse razumem!"

In nima več obstanka v mestu. Na dom misli in na mater in na to, kaj bo ona rekla...

"Zelo bo vesela, da dobimo mlade oslički!" pravi sam sebi zadovoljno in požene sivca.

Kmalu je bilo mesto za njim. Pot je peljala navkreber. Počasi je stopal Pavliha za sivec ob strmem pobočju.

Pa se zgodi nekaj nepričakovanega: stara vreča na sivec se pretrega in najmanjša buča odleti v grmovje pod cesto, kjer se razleti: Iz grma pa skoči zato in jo pobriše čez pobočje. Pavliha obstane presenečen

imperializma in pripravljanju za vstop te dežele v vojno.

Pravi, da ne dvomi, da je Hoan prevzel službo v komisiji narodne obrambe z iskrenim namenom koristiti v nji delavstvu, kar pa se mu ne posreči. Clement obljublja, da bo podala izjavo o Hoanu z ozirom na njegovo novo službo tudi eksekutiva, ki se bo s to zadevo sej.

William Green za pomoč Angliji

Predsednik Amerike delavske federacije William Green je v svojem govoru na Labor Day v Denverju priporočal med drugim, da se naj delodelci in delavci v industriah, ki izdelujejo material za ameriško obrambo, vzajemno potrujijo rešiti vsa nesoglasja brez prekinjenja ali oviranja obravnanja.

Dalje, da naj Zed. države nudijo Angliji vso mogočo pomoč izven direktno udeležbe v vojni, kajti če pada Anglia, bodo totalitarne države vzele za svojo prihodnjo tarčo Zedinjene države. V korist ameriškega delavstva torej je, da pomaga Anglia in njenemu delavstvu v borbi za poraz hitlerizma, je dejal Green. Okrečal je vse diktature, pa naj se imenujejo fašistična, komunistična ali nacijska. Ameriško delavstvo bo storilo svojo dolžnost pri delu, v borbi požrtvovanosti, da si obvaruje svobodo in pridobljenje pravice, je ugotovil. Apeliral je na zvezno vladilo, da naj najde trajno združilo za odpravo brezposelnosti, izjavil je, da nasprotuje predlogi za obvezno vojaško službo in bo zojo le, če vladata dokaže, da ji je nemogoče dobiti toliko prostovoljev kolikor je potrebno za pripravljenost te dežele na obrambo. S ponosom je konstatiral, da je AFL sedaj jačja in večja ko kdaj prej v svoji zgodovini.

S tem njegove politične aktivnosti prenehajo, kar je sporočil tudi Progressive Party federaciji, v kateri je pomagal v letaški kampanji.

Vzrok je Hatchov zakon, ki nameščenec v zvezni službi prepoveduje politično delovanje.

O Hoanovemu imenovanju je imel v Callu izjavo tajnik soc. stranke Travers Clement, v kateri pravi, da obžaluje, ker je Hoan sprejel tako službo, kajti soc. stranka je nasprotna militarizacijskemu programu in obvezni vojaščini v mirnem času. Ugotovila je, da imenjeni militarizacijski program ni namerjen toliko narodni obrambi, pač pa ekspanziji ameriškega

Kako pa z vašim sosedom, znancem, prijateljem ste mu že kdaj priporočali, da se naj tudi on naroči na Proletarca? Ako ne, poskusite!

FARMARSKA DELAVSKA STRANKA V MINNESOTI IN NJENE TEŽKOCE

Ko je bil zvezni senator Ernest Lundeen iz Minnesota dne 31. avgusta v aeroplanski ne-sreči ubit, je novinar Paul R. Leach zapisal, da je z njim vred umrla tudi Farmer-Labor Party v Minnesota. Kajti pokojni Lundeen je bil po smrti govornica Olsona njen glavni voditelj.

V zadnjih volitvah v državne urade je bil kandidat farmer-skodelavske stranke govor na Lundeeno mesto, ker je prepozna, zato mu bo naslednika imenoval po zakonu govor na Zed. držav v vojno že mnogo političnih uradov, posebno v Minnesotu. Med vojno je bila uničena vsled patriotske hysterije. Kar je od nje ostalo, so razdelili komunisti. Socialisti škandinavskega pokolenja v tej državi so se nato odločili ustanoviti "ameriško gibanje" delavcev in farmarjev, ki bo prosto "razdiračev" z vzhoda. A dogodilo se je, da so se usidrili v njemu še leta 1924 toliko, da so vodili konvencijo v St. Paulu in jo dominirali. Pokojni Frank Novak iz Milwaukeeja je bil na njih delegat. Ko je gledal komunistično mladino iz New Yorka in drugih vzhodnih mest (bila je večinoma židovska) in poslušal njen direndaj, je zaključil, da v takem gibanju za razumnega delava ni mesta. Enako razočaran je bilo mnogo drugih, ki so verjeli, da je komunistično gibanje idealistično, ne pa jezuitsko. Farmarska-delavska stranka to zmoto v Minnesoti dragó plačuje.

Minnesotska F.-L. P. je doseg vneto podprtja Roosevelta in njegov new deal. Toda od kar se je pričela druga evropska vojna in je Roosevelt tako osto nastopal proti Hitlerju in Mussolini, so se pota ločila. Pokojni Lundeen in drugi minnesotski farmer-labotri so absolutno za izolacijsko politiko in proti vsakemu koraku, ki bi to deželo spravil v nevarnost vojne s fašističnimi silami. Pacifizem in izolacija ima v malokateri državi amer. Unije toliko opore kakor ravno v Minnesoti dragó plačuje.

noseti; veliko večino njenega prebivalstva tvorijo potomci Švedov, Norvežanov, Fincev in Nemcev.

Republikanci se nadajajo, da bodo meseca novembra zmagali v tej državi na celi črti. F.-L. P. ne more nominirati kandidata na Lundeeno mesto, ker je prepozna, zato mu bo naslednika imenoval po zakonu govor na Zed. držav v vojno že mnogo političnih uradov, posebno v Minnesotu.

F.-L. P. je še vedno močna med delavstvom v Minnesotu in St. Paulu, pa tudi v Duluthu. V nekaterih krajih države je odločujoča politična sila tudi med farmarji. Po zelzenem okrožju severne Minnesota, kjer so slovenske naselbine, so dobili prvenstvo v politiki spet privatni interesi, v prvi vrsti rudniška družba.

Farmarska-delavska stranka v Minnesota je naslednica socialistične stranke, ki je imela v Minnesoti pred vstopom Zed. držav v vojno že mnogo političnih uradov, posebno v Minnesotu. Med vojno je bila uničena vsled patriotske hysterije. Kar je od nje ostalo, so razdelili komunisti. Socialisti škandinavskega pokolenja v tej državi so se nato odločili ustanoviti "ameriško gibanje" delavcev in farmarjev, ki bo prosto "razdiračev" z vzhoda. A dogodilo se je, da so se usidrili v njemu še leta 1924 toliko, da so vodili konvencijo v St. Paulu in jo dominirali. Pokojni Frank Novak iz Milwaukeeja je bil na njih delegat. Ko je gledal komunistično mladino iz New Yorka in drugih vzhodnih mest (bila je večinoma židovska) in poslušal njen direndaj, je zaključil, da v takem gibanju za razumnega delava ni mesta. Enako razočaran je bilo mnogo drugih, ki so verjeli, da je komunistično gibanje idealistično, ne pa jezuitsko. Farmarska-delavska stranka to zmoto v Minnesoti dragó plačuje.

Minnesotska F.-L. P. je doseg vneto podprtja Roosevelta in njegov new deal. Toda od kar se je pričela druga evropska vojna in je Roosevelt tako osto nastopal proti Hitlerju in Mussolini, so se pota ločila. Pokojni Lundeen in drugi minnesotski farmer-labotri so absolutno za izolacijsko politiko in proti vsakemu koraku, ki bi to deželo spravil v nevarnost vojne s fašističnimi silami. Pacifizem in izolacija ima v malokateri državi amer. Unije toliko opore kakor ravno v Minnesoti dragó plačuje.

TUDI KRALJI SO BOLJ IN BOLJ V NEVARNOSTI

Včasi so bili kralji poveljniki armad in se gibali v ospredju borbe. Sedaj so kolikor največ mogoče zada. Toda aeroplani so vse fronte pretr-

KRALJ GEORGE VI.

gali in tako so v nevarnosti poleg drugih ljudi, ki bi bili v starih vojnih razmerah na varnem, tudi družine vladarjev. Nemškim letalcem se je posrečilo zadeti tudi palajoča angleška kralja v Londonu in so jo precej poškodovali. K sreči kralja in njegove družine ni bilo v tistem predelu. Kralj navadni državljan, se mora v svojo varnostni tudi on takoj podati v zakonično, čim sirenje v Londonu oznanijo, da se bližajo sovražna letala.

PRIREDBE KLUBOV J. S. Z.

Moravske okrog 80 odstotkov vsega uvoza iz vseh dežel. Uvoz iz Italije, ki je na drugem mestu, znaša le približno 8 odstotkov.

Jugoslovanski izvoz v Nemčijo in v omenjeni protektorat znaša nad 50 odstotkov celo-kupnega izvoza, v Italijo pa mnogo manj. Ti dve deželi sta torej glavni, ki sta si podjarmili gospodarski položaj Jugoslavije.

Nekaj trgovine ima Jugoslavija tudi z Grčijo, Rumunijo in sedaj z Rusijo. Pred vojno je je imela veliko z Anglijo in Francijo. Ti dve deželi sta sedaj trgovsko od nje čisto odrežani, kar je Nemčiji še bolj v prid.

SEPTEMBER

BARTON, O. — Konferenca Prosvetne maticne in JSZ za vzhodni Ohio in W. Va. v nedeljo 22. septembra pri s. Skofu.

BARTON, O. — Piknik v nedeljo 22. sept., ki ga priredi Konferenca Prosvetne maticne in JSZ.

OKTOBER

CHICAGO, ILL. — Dramska predstava kluba št. 1 JSZ v nedeljo 20. oktobra v dvorani SNPJ.

NOVEMBER

WAUKEGAN, ILL. — Konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne maticne v nedeljo 3. novembra v SND.

CLEVELAND, O. — Začvalni dan v četrtek 21. novembra koncert soci. Zarje v SND, St. Clair Ave.

CHICAGO, ILL. — Koncert Save, v nedeljo 24. novembra v dvorani SNPJ.

DECEMBER

CHICAGO. — Zabava kluba Slovenski center in letna seja v petek 6. decembra.

CLEVELAND, O. — Klub št. 49 JSZ priredi svojo letno plesno veselico dne 25. dec. zvezč v Slovenskem delavskem domu v Collinwoodu.

CHICAGO, ILL. — Silvestrova zabava kluba št. 1 JSZ v Masonic Temple, 23rd St. in Millard Ave.

1941.

MAREC

CHICAGO, ILL. — Priredba v koncert Proletarja v nedeljo 2. marca v dvorani SNPJ.

APRIL

CHICAGO, ILL. — Koncert Save, v nedeljo 20. aprila v dvorani SNPJ.

Naš potovni zastopnik v okraju Cambria in Somerset v Pensylvaniji je Frank Cvetan iz Tire Hilla. Sodrogom in somišljencom toplo priporočamo, da mu gredo pri agitaciji za razširjenje Proletarja in drugih naših publikacij na roko kolikor največ mogoče, kadar obišče njihove naselbine.

Palandech's Yugoslav-American Radio Broadcast every Saturday, 3 to 4 P.M. Station WHIP, 1480 kilocycles. (First Station on your dial.)

Jugoslavija na Nemčijo čezdalje bolj navezana

Nemčija s svojo ogromno industrialno silo si je v jugovzhodni Evropi podvrgla gospodarsko ne samo Rumunijo, Maďarsko in Bolgarijo, nego še posebno tudi Jugoslavijo. Večina jugoslovanskega izvoza gre v njem in v Češko-moravski protektorat, torej istotako v Nemčijo. Italija je na drugem mestu. Skupno presega uvoz v Jugoslavijo iz Nemčije in Češko-

Poslušajte k SLOVENSKI NARODNI PODPORNI JEDNOTI

NAROCITE SI DNEVNICK

“PROSVETA”

Stane za celo leto \$6.00,
pol leta \$3.00

Ustanavljate nova društva.
Dosež članov (ie) je treba za novo društvo. Naslov za list in za tajništvo je:

2657 S. Lawndale Ave.
CHICAGO, ILL.

POGREGNI ZAVOD
Tel. 1475

424 Broad Street
JOHNSTOWN, PA.

Phone RANDolph 1200

500

500

500

500

500

500

500

500

Daniel W. Hoan v zvezni službi

Bivši milwaukeeški župan Daniel W. Hoan je bil imenovan za pomočnega direktorja v narodni obrambni komisiji. Njegova naloga je "koordinirati (usoglasiti) obrambne aktivnosti občin". V tem komisiju ga je priporočil newyorski župan La Guardia, kar so v Washingtonu upoštevali.

S tem njegove politične aktivnosti prenehajo, kar je sporočil tudi Progressive Party federaciji, v kateri je pomagal v letaški kampanji.

Vzrok je Hatchov zakon, ki nameščenec v zvezni službi prepoveduje politično delovanje.

O Hoanovemu imenovanju je imel v Callu izjavo tajnik soc. stranke Travers Clement, v kateri pravi, da obžaluje, ker je Hoan sprejel tako službo, kajti soc. stranka je nasprotna militarizacijskemu programu in obvezni vojaščini v mirnem času. Ugotovila je, da imenjeni militarizacijski program ni namerjen toliko narodni obr

Balloting Begins

Balloting on the reorganization plan proposed for the Yugoslav Socialist Federation and accepted at its convention in Cleveland this summer, is now taking place among the Federation's general membership.

Sentiment of our members as expressed through this referendum will be definitely known when the last ballots come in in the early part of next month.

Procedure employed in getting a true picture of each member's beliefs and opinions has been as democratic and fair as it is possible to make it, giving every member an opportunity to express his opinion through the columns of our official publication, Proletarec, and now voting his desires by means of the referendum.

Whatever the decision may be, let us keep in mind above all the fact that the final result will be the expression of the majority, and the duty of the minority will then be to submit to the majority.

Unlimited harm could be done to the Federation in the present critical period if we should divide our strength and commence to bicker amongst ourselves to our own harm and to the great delight of reactionary elements we oppose. That mistake should not be made. We have got to treat this issue broadmindedly and with understanding, for our Federation is a movement big enough, and important enough to be worthy of the time and energy of every progressive-minded person among us. The influence of our movement in the fraternal field and the good work it has done to keep that movement healthy and on a high intellectual level alone makes good reason for building the Federation.

No individual or organized group, whomsoever, will have anything to gain by opposing the decision of the general membership for the future of the Federation. Whatever it may be, let us all determinately put our shoulders to the wheel and continue with the good work.

CAPITALISTS FEAR TO CAPITALIZE

Interesting and enlightening is the demand of private capital that it shall be permitted to amortize capital investments, entered into to supply defense materials, in a few brief years.

What this demand shows is that the capitalists of America are afraid of the system of private capital. They are demanding, in effect, that the government do the investing for them.

We think the idea is simply great—and should be extended. Instead of using government funds merely to build guns, tanks and airplanes, why not have Uncle Sam build or acquire steel mills, coal mines and other basic industries?

Why not let private capital out of the picture altogether?

And, instead of merely producing full speed for destruction, why not produce abundance for use? Surely, there's more sense in supplying food for peaceful homes than in training fodder for cannons. And who will say that the nation is planning to supervise a hemisphere couldn't conduct the essential industries within its borders?

—Reading Labor Advocate.

Co-operative Movement Throughout the World

No more remarkable development has occurred in the history of the co-operative movement than the phenomenal growth of industrial co-operatives in China since the outbreak of the Sino-Japanese war. Most recently reported is a new center in the northwestern part of Kwantung where 11 new producers' co-operatives have been started manufacturing oil lamps, glassware, soap containers and other utensils. Altogether it is estimated that not less than 1,700 industrial co-operatives are now in operation, producing many different essential commodities. Of special interest is the fact that the direction of development of the movement in China is from producer's to consumer's co-operatives, rather than the reverse, which is commonly considered normal.

*

FAIR PLAY FOR THE ALIEN BORN

The theory on which America was built and made great contemplated fair play for everybody, regardless of creed, color, race. It remains a fundamental.

However, as it has been from the beginning of things, the moment war clouds begin to gather, there arises suspicion of and in greater or less degree persecution of persons and groups because names suggestive of birth across the seas, or what some term "second crop," meaning thereby persons born to parents born across the sea.

We saw it work obscene injustices in the first stages of the World War. It is beginning to show today in hysteria about spies and sabotage until it seems that some are beginning to see:

Spies upon the avenue,
Spies behind the chair;
Spies out in the kitchen,
Spies everywhere.

It would be silly to deny that there are agents of foreign powers at work in this country. There always have been. And as silly to believe our own country has no means of knowing what is going on, what is being done abroad.

"That, sir," the late Admiral Sims once remarked of a submarine development, "is a great thing. It's our secret today. In three months every admiralty of Europe will know all about it, exactly as we know what they are doing."

There is not much we can do about it except refuse to be parties to or join in the witch hunting, or encourage it by careless gossip, always remembering with Bobbie Burns:

"Rank is but the guinea's stamp,
A man's a man for a' that."

Regardless of what others may do, let us keep our hands and our consciences clear.

It is too bad that threat of war was necessary to force these concessions to decency.

It will be a crime, if, when the emergency passes, old conditions of employment are re-established.

The Bricklayer, Mason and Plasterer.

Statement on Naming of Hoan to Defense Board

The acceptance of an appointment to the State and Local Division of the National Defense Commission by Dan Hoan, former Socialist mayor of Milwaukee, was deplored in a statement issued last week by Travers Clement, national secretary of the Socialist Party.

The statement in part reads:

"Mr. Hoan is undoubtedly convinced that he is acting in the best interests of labor and that his acceptance of this appointment will enable him to protect labor's rights in the new defense machinery.

"We are convinced, however, that by the appointment of men like Dan Hoan and other labor spokesmen, the Administration is merely attempting to sugar-coat its militarization program so as to make it palatable to labor. As in the preparedness days of 1916-17, these men will be used, not so much to protect the rights of labor, as to sell militarization to the rank and file which doesn't like it."

PARTY POSTPONED

CHICAGO.—The party announced by the Slovenc Center Social Club for Sept. 28 has been postponed to a later date.

Illinois Socialists File Ballot Petitions

CHICAGO.—Socialist state candidates, led by Arthur G. McDowell of Chicago, nominee for Governor, and Clarence H. Mayer of Pekin, U. S. Senatorial aspirant, filed petitions in Springfield Monday, Sept. 16, bearing more than 28,000 signatures from more than 50 counties, necessary under Illinois election laws to place the Socialist ticket on the Illinois ballot.

The Socialist ticket is headed by Norman Thomas for President and Professor Maynard C. Krueger of the University of Chicago for Vice-President, and includes Arthur G. McDowell for Governor, Clarence H. Mayer for U. S. Senator, Joe Tonelli for Lt. Governor, Mordecai Shulman for Secretary of State, Georgia Albright for Auditor of Public Accounts, Inn M. White for State Treasurer, Kellam Foster for Attorney General, Harry Fleischman and Lee Gregory for Congressmen-at-large. Kate M. Ward, Jack Sessions and Eva S. Cowan for Trustees of the University of Chicago.

Filing of the state petitions will be followed by an intensive campaign throughout the state, said Harry Fleischman, Socialist state secretary. The keynote of the campaign will be a drive to "make Democracy work in America" by a vigorous assault upon unemployment and poverty, continued opposition to conscription as a threat to American democracy, defense of civil liberties and labor rights, and demand for socialization of basic industries.

J. S. F. Conference and Picnic in Barton, Ohio

BARTON, Ohio.—This little Slovene settlement located in the steel and mining section of eastern Ohio, will be the concentration point for delegates representing the various SNPJ, SSPZ, JSF and other groups who have elected delegates to the JSF conference and picnic to be held at Joseph Skoff's farm Sunday, Sept. 27.

Conveniently located, Skoff's farm is an ideal place for this conference for which it has been used on a number of occasions in past years.

The conference itself will have on its agenda various vital issues concerning the workers in general and their activities in the fraternal, cultural, educational and political fields through their SNPJ and JSF organizations.

Following the conference, which will begin at 9 a. m., the picnic will get underway. It is being held primarily to help sustain Proletarec, and its entire proceeds will be turned over to the sustaining fund of our paper.

SNPJ and JSF members in eastern Ohio and West Virginia, make Barton your destination for Sunday, Sept. 27.

THOMAS-KRUEGER DATES IN ILLINOIS

Cities in Illinois and dates on which the Socialist Party candidates for president and vice-president will be heard:

October 3, Krueger at Northwestern University in Evanston.

October 4, Krueger in Rockford.

October 6, Krueger in La Salle.

October 10, Krueger in Galesburg.

October 14, Thomas and Krueger in Carbondale and Herrin.

October 15, Krueger in Urbana and Tuscola.

October 17, Krueger in Decatur.

October 30, Wind-up rally in Chicago with both Thomas and Krueger as well as other speakers present.

OHIO WINS BALLOT DRIVE; NAMES FILED

CLEVELAND, Ohio.—With a final spurt of activity in which party members and members of the Young People's Socialist League in every corner of the state participated, the Socialist Party in Ohio filed its nominating petitions to place Norman Thomas and Maynard C. Krueger on the Ohio ballot.

One of the toughest states in the whole nation to crack—the party failed here in 1936—the Ohio filing is an everlasting tribute to the determination of Socialists and the vitality of the Socialist movement.

Norman Thomas led a large delegation to the state house in Columbus with petitions containing more than 30,000 names of Ohio voters who want the Socialist Party on the ballot.

—The Call.

VISITORS

CHICAGO.—Recent visitors at the Slovene Labor Center were: Jacob A. Ambrozich and Ursula Ambrozich, Eveleth, Minn.; Kajetan Erznožnik, Red Lodge, Mont.; F. J. Prevec, Girard, O.; Mrs. John Zunn and Kristina Zupan, West Allis, Wis.; Frank Kramer, Farrell, Pa.; Ignac Zajc, Brooklyn, N. Y.; Joseph and Mary Bubnick, Trinidad, Colo., and John M. Zupanic, McDonald, Pa.; Mary Terček and Frances Venda, Strabane, Pa. and Frank Slapničar, Wilkinsburg, Pa. Some of these visitors were delegates to the 16th regular Convention of the JSKJ, held in Waukegan, Ill., last week and the early part of this week.

Important—Register For Right to Vote

You can't vote unless you are registered. It has been estimated that in some states over sixty per cent of the labor vote is disfranchised because of failure to fulfill registration requirements.

With Socialist candidates assured of a place on the ballot in a number of important states, it is necessary that every one of our supporters register and become entitled to vote.

Published Weekly at 2301 So. Lawndale Ave.

THE MARCH OF LABOR

Yes, Hollywood is Un-American

By SCOTT NEARING

Hollywood gets far more than its share of publicity. Films are made there, film stars have their homes in the neighborhood, and many well-known people outside the film industry live in or near the city. A newspaper story from Hollywood attracts attention merely because of the date.

Rep. Martin Dies is the latest publicity hound to cash in on Hollywood's reputation. In the course of his investigation he claims to have discovered that there are people in the film city so bitten with radical ideas that they contribute to many labor defense cases, to Republican Spain, to invaded China and even to the Communist party of the U. S.

Such acts, according to Mr. Dies, are extremely un-American, and he promises to expose them mercilessly in the public press and to turn his records over to the proper authorities for prosecution.

This leads to the question of the nature of Americanism. Is Hollywood un-American? I think so, for the following reasons:

1. It has done as much as any single town in the country to divert, confuse and poison the minds of the American people. Except for an occasional film such as *The Informer*, *The Good Earth* and *The Grapes of Wrath*, its product is aimed at the perpetuation of a social system that is already in its dotage. No greater disservice could be done to the American people.

2. Hollywood is filled with people who live without working. The U. S. was built up by farmers, factory

workers and professionals. It is carried on from day to day by the labor of these groups, Hollywood is characteristically parasitic.

3. A recent story, datelined from Hollywood, refers in detail to dogs. There are more dog and cat sales shops, hospitals, sanatoriums and cemeteries in the Hollywood area, the writer asserts, than in any other part of the U. S. He then refers in detail to the food, clothing, furniture and bric-a-brac supplied to the dogs of various well-known Hollywooders.

Why so many dogs and cats? Because there are so few children. People must have something on which to lavish affection. In the families of farmers and workers there are babies. In Hollywood there are cats, dogs and other pet animals. If the Hollywood birthrate—especially that in the film industry—were applied to the U. S. at large, the population of the country would begin to decline, not in 1960 (as experts predict) but in 1940.

Hollywood is un-American all right. But not for the reasons advanced by Mr. Dies.

NORMAN THOMAS BROADCAST

Norman Thomas, Socialist candidate for President of the United States, will broadcast over a nationwide hook-up (NBC Blue, Mutual) on Sunday evening, Sept. 22, from 10:15 to 10:30 Eastern Daylight Saving Time. The broadcast entitled "War or Democracy?" will originate from Los Angeles, Calif., at 6:15 p. m. Pacific Coast time.

HYMN OF THE BOILER SHOP

By C. E. GREENWOOD

Eager, triumphant,
Vibrant, engulfing,
Swelling, ascending, and blending
The air in a harmony resonant,
Rings out the paean, laded with meaning,
Hymn of the Boiler Shop.

Hark! as it echoes and clangorous soars,
Borne away on the waves of the ether,
Beating the far-stretching shores of the ages;

Mind ye its burden,

Delight in its being.

I am a Power,

To me all homage,

In me is consummation of genius;

I am the strength of man chained into service,

I am of mind the crystallization,

I am the grand incarnation of labour,

And as I roar and bellow my song,

Jubilant, is there the moulding of progress.

Brain there is in me, without denial,

Hands there are, also, shaping me, building,

They to make real what the mind has but imaged,

Real the engine real the steam hammer,

Real all the works of steel at the forges;

Back in my infancy I was a groping

Unformed thought, untried and effortless,

Brawn has made me into a fact;

Out of a theory

Now am I create—

I am a proof

Of the might of the Worker.

TRUTH MAY 'WARP' CHILDREN'S MINDS!

Crusade Is Launched by Old-Time Reactionary Lobbyist To Bar Dr. Harold Rugg's Books From High Schools

American families lack sufficient purchasing power, while a few families at the top have more money than they can use. It is because Dr. Rugg has written into his books such well-authenticated facts that Mr. Hart has started his crusade to drive them out of the schools.

The decision of the Wayne Township Board of Education at Mountain View, New Jersey, rendered recently, is a fair example of the way this despicable scheme is working.

The chairman of the boards' education committee says that in his opinion "the books are un-American, but not anti-American." He is fair enough to admit that he does not charge "that they are Communistic"; but, he explains, "the volumes would not be objectionable to an intelligent adult, but they contain entirely the wrong material to teach 13 or 14-year-old children whose minds might be warped."

To put it bluntly, children must not be permitted to discover that our national income is so distributed that millions starve while a few indulge in profiteering spending, and that one reason labor unions are formed is to assist in righting this